

LUND UNIVERSITY

"Ska vi bedriva den bästa undervisningen och forskningen kan vi inte agera poliser."

Zackari, Karin; Lundberg, Anna; Sager, Maja; Gren, Nina; Koglin, Till; Barinaga, Ester; Gunneflo, Markus; Hanse, John; Sandberg, Magnus

Published in:
Sydsvenskan

2023

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Zackari, K., Lundberg, A., Sager, M., Gren, N., Koglin, T., Barinaga, E., Gunneflo, M., Hanse, J., & Sandberg, M. (2023). "Ska vi bedriva den bästa undervisningen och forskningen kan vi inte agera poliser.". *Sydsvenskan*.

Total number of authors:

9

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

Studentafton i Lund. Vi undervisar studenter som har en framtid som yrkespersoner inom vård, skola och omsorg, i offentlig förvaltning, i den ideella sektorn och i näringslivet. Angiverilagen påverkar vårt uppdrag som utbildare av läkare, sjuksköterskor, lärare, bibliotekarier, tjänstemän, socionomer, domare och många andra, skriver artikelförfattarna. FOTO: PATRICK PERSSON

”Ska vi bedriva den bästa undervisningen och forskningen kan vi inte agera poliser.”

Aktuella frågor

En angiverilag gör det omöjligt att uppfylla den yrkesetik vi är ålagda att lära ut, skriver lärare och forskare vid olika fakulteter på Lunds universitet.

Utredningsdirektivet om ökat informationsutbyte, känt som angiverilagen, får ytterst allvarliga konsekvenser för landets universitet om den blir verklighet. Förslaget om anmälningsplikt går ut på att myndighetsanställda, som kommer i kontakt med personer som vistas i Sverige utan tillstånd, ska vara skyldiga att informera Migrationsverket och polisen.

Universiteten har en unik roll i samhället. De är både statliga myndigheter med förvaltningsuppdrag och utbildningsuppdrag, men de är också fria forskningsinstitutioner som självständigt ska bedriva forskning och samverka med andra aktörer.

Alla universitetets uppdrag

och roller påverkas av angiverilagen.

Vi undervisar studenter som har en framtid som yrkespersoner inom vård, skola och omsorg, i offentlig förvaltning, i den ideella sektorn och i näringslivet.

Angiverilagen påverkar vårt uppdrag som utbildare av läkare, sjuksköterskor, lärare, bibliotekarier, tjänstemän, socionomer, domare och många andra.

Inom vissa utbildningar finns yrkesetiska riktlinjer som trumfar övrig styrning. Men en angiverilag gör det omöjligt att uppfylla den yrkesetik vi är ålagda att lära ut. Den hindrar oss också från att utöva vårt uppdrag som universitetslärare: att främja kritiskt tänkande och livslång bildning.

Dessutom försvagar angiverilagen allmänhetens förtroende för offentliga institutioner, inklusive universiteten.

Vårt utbildningsuppdrag innebär bland annat att vi inte får diskriminera studenter.

Hur ska studenter med

osäkra uppehållstillstånd eller papperslösa familjemedlemmar kunna lita på oss som lärare om vi är skyldiga att ange dem?

Det finns samhällsvetenskaplig och humanistisk forskning som involverar papperslösa personer. Även annan forskning kan inbegripa personer som anmälningsplikten riktar in sig på. Som forskare har vi vetenskapliga och etiska principer att följa. En av de viktigaste är att inte orsaka skada genom forskning.

Vi får inte riskera människors liv och hälsa genom till exempel medicinska experiment.

Det finns forskningsprojekt vid Lunds universitet som rör personer som saknar uppehållstillstånd. De handlar bland annat om hälsa, framtidstro, rättslig status, familjeförhållanden och delaktighet i samhället. Den forskningen omöjliggörs om angiverilagen blir verklighet och innebär i förlängningen att alla åtgärder för att stödja och förbättra livet för utsatta människor drabbas.

All forskning äventyras om de människor vi möter inte kan lita på att vår enda uppgift är att bedriva forskning enligt gällande vetenskapliga och etiska riktlinjer. En angiveriplikt innebär grova inskränkningar och begränsar vad som blir möjligt att forska om. Det krävs inte mycket fantasi för att förstå svårigheterna med att bedriva forskning om angiverilagens konsekvenser.

Som universitets- och högskoleanställda har vi två roller. Vi är dels tjänstemän i statlig förvaltning och ska följa de lagar som styr förvaltningen, dels är vi forskare och lärare som omfattas av akademisk frihet.

Den akademiska friheten äventyras om vi åläggs göra sådant som strider emot uppdraget att undervisa och forska.

Ska vi kunna bedriva den bästa och mest tillförlitliga undervisningen och forskningen kan vi inte samtidigt agera poliser.

Direktivet om informationsutbyte ska också utreda konsekvenserna för of-

fentliganställda som inte följer den eventuella lagen. Det kan innebära kraftiga inskränkningar av vår akademiska frihet.

Migrationsminister Maria Malmer Stenergard (M) har sagt att anställda i andra myndigheter ”måste sluta upp för att verkställa” Migrationsverkets beslut, och detta trots att det finns väl dokumenterade brister i asylprocessen och i de processer som ska säkra rätten att söka asyl.

Dessutom bortser ministern från målkonflikter och att många yrkesgrupper inte är beredda att prioritera migrationskontroll framför de samhälleliga uppgifter de är satta att hantera och den etik som styr deras yrkesroller.

Utredningsdirektivet säger att ”oavsett ställningstagande i sak” så ska utredaren lägga fram förslag om ”ökat informationsutbyte”. Det betyder att utredningen är avsedd att användas för att driva igenom en lag. Därför höjer vi våra röster innan utredningen kommer med sina förslag.

Ester Barinaga
professor i socialt entreprenörskap vid företagsekonomiska institutionen på Ekonomihögskolan vid Lunds universitet

Nina Gren
universitetslektor i socialantropologi vid Lunds universitet

Markus Gunneflo
docent i folkrätt vid juridiska fakulteten vid Lunds universitet

John Hanse
doktor och lärare på Teaterhögskolan i Malmö på konstnärliga fakulteten vid Lunds universitet

Till Koglin
universitetslektor och docent i transport- och mobilitetsplanering vid institutionen för teknik och samhälle på LTH vid Lunds universitet

Anna Lundberg
professor i rättssociologi på samhällsvetenskapliga fakulteten vid Lunds universitet

Johanna Alkan Olsson
universitetslektor på Centrum för miljö och klimatvetenskap vid Lunds universitet

Maja Sager
docent i genusvetenskap på samhällsvetenskapliga fakulteten vid Lunds universitet

Magnus Sandberg
universitetslektor och docent i omvårdnad på medicinska fakulteten vid Lunds universitet

Karin Zackari
universitetslektor i mänskliga rättighetsstudier på humanistiska och teologiska fakulteterna vid Lunds universitet